

Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

е-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
центра: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

АНАЛИЗА ОПРЕМЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА НА ПРОСТОРУ ОКРУГА БОР 2023. ГОДИНЕ

И

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2023. ГОДИНЕ

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ И ИНФОРМАТИКЕ СА
БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2024. године

УВОД

Законом о здравственој заштити Републике Србије (“Сл. гласник РС” бр.25/19), Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене (“Сл. гласник РС” бр. 42/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018, 18/2022 и 20/2023.), Уредбом о плану мреже здравствених установа у Републици Србији (“Сл. гласник РС” бр 5 /2020, 11 /2020, 52 /2020, 88 /2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021 I 95/2021, 43/2023, 58/2023, 87/2023, 103/2023.) и Правилником о условима и начину унутрашње организације (“Сл. гласник РС” бр. 43/2006 и 126/2014), прописују се:

1. Број, структура, капацитет и просторни распоред здравствених установа у државној својини, као и њихове организационе јединице по нивоима здравствене заштите, организација службе хитне медицинске помоћи, као и друга питања од значаја за организацију здравствене службе у Републици Србији.
2. Критеријуми за оснивање и адекватно распоређивање здравствених установа на дефинисаној територији у зависности од здравствене делатности коју обавља, броја становника којима пружа здравствену заштиту, као и од учесталости и сложености захтева грађана за здравственом заштитом.
3. Услови и начин унутрашње организације здравствене установе по нивоима неге здравствене делатности и врстама здравствених установа, као и организационих јединица у зависности од врсте делатности здравствених установа, обима стручних послова, постелјних и других капацитета, броја запослених у здравственој установи и других услова.
4. Ближи услови у погледу кадра, опреме и лекова које за оснивање и обављање здравствене делатности, односно одређених послова здравствене делатности, морају испуњавати здравствене установе, односно други облици здравствене службе.
5. Листа опреме за обављање здравствене делатности.

Током друге половине 2011.године, Министарство здравља Републике Србије је спроводило пројекат „Пружање унапређених услуга на локалном нивоу“ – (ДИЛС), заједно са Министарством просвете и Министарством рада и социјалне политике. Пројекат се реализује из средстава зајма Светске банке/Међународне банке за обнову и развој (ИБРД), и трајао је од 2009. до 2012.године. Овај

Пројекат је имао за циљ да пружи помоћ започетој реформи примарне здравствене заштите, како би се оснажили капацитети установа и крајњих корисника, побољшањем доступности, ефикасности, правичности и квалитета пружених услуга. Један од специфичних циљева пројекта је развијање нових стандарда медицинске опреме за сва три нивоа здравствене заштите.

Да би се остварили циљеви Пројекта, неопходно је реализовати одређене активности, међу којима је и успостављање информационих система који повезују локалне даваоце услуга (домови здравља, школе, центри за социјални рад и невладине организације) са надлежним министарством и омогућавају успешније и транспарентније финансирање услуга, пружање услуга и међусекторску размену информација.

У делу Пројекта који се односи на набавку неопходне опреме, како би се на што бољи начин одговорило специфичним потребама својих корисника и како би се у будућности пружале боље циљане, делотворније и квалитетније услуге уз виши ниво економске оправданости утрошених средстава, значајан део средстава Зајма је додељиван здравственим установама из Плана мреже у облику грантова.

Током 2012.године, Министарство здравља укључује и Институте/Заводе за јавно здравље у проверу пописа медицинске опреме у здравственим установама које су током друге половине 2011.године спроводиле пројекат Министарства здравља „ДИЛС“. Опрему од националног значаја (према ГМДН шифрарнику) коју надлежне особе из здравствених установа нису пописале, морају пописати на прописаним обрасцима, како би здравствена установа била спремна за унос података. На овај начин се извршила припрема за унос потпуних и тачних података.

Здравствене установе из Плана мреже достављају Збирни извештај о медицинској опреми од националног интереса у здравственој установи, са пресеком стања на дан 31.12. и 30.06., почев од 31.12.2012.године. За израду истих коришћени су: Номенклатура медицинске опреме од националног интереса и ГМДН шифрарник.

Крајем 2023. године извршена је миграција Регистра медицинске опреме у ИС Сервис јавног здравља (СЈЗ), поређење садржине са подацима у старом регистру и извештавање о евентуалним неусаглашеностима података. На овај начин је омогућено да се на сваком нивоу у сваком моменту добије податак о стању медицинске опреме од националног значаја уз редовно ажурирање сваке промене података у момменту настанка промене од стране здравствене установе.

Збирни извештаји о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама се достављају од стране здравствене установе оверени и потписани од стране одговорне особе за евиденцију медицинске опреме и од стране директора здравствене установе.

МРЕЖА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ОКРУГА БОР

На простору округа Бор, у Плану мреже здравствених установа, предвиђене су здравствене установе за пружање примарне здравствене заштите и секундарне здравствене заштите.

1. Здравствене установе примарне здравствене заштите

Примарна здравствена заштита становништву округа Бор се пружа у:

1. Дому здравља Бор (за потребе становништва општине Бор),
2. Дому здравља Кладово (за потребе становништва општине Кладово),
3. Дому здравља Мајданпек (за потребе становништва општине Мајданпек),
4. Дому здравља Неготин (за потребе становништва општине Неготин) и
5. Апотекарска установа Бор (за потребе становништва општине Бор, Кладово, Мајданпек и Неготин).

2. Здравствене установе секундарне здравствене заштите

Секундарна здравствена заштита становништву округа Бор се пружа у:

1. Општој болници Бор,
2. Општој болници Кладово,
3. Општој болници Мајданпек и
4. Општој болници Неготин.

Здравствени центар Неготин и Здравствени центар Кладово приказује податке о медицинској опреми од националног интереса обједињено за Дом здравља и Општу болницу.

ОПРЕМА У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР

Подаци о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са територије округа Бор, преузети су из Збирних извештаја о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са

пресеком на дан 30.06. и 31.12.текуће године који служе као основ за формирање и ажурирање Регистра медицинске опреме од националног интереса у здравственим установама из Плана мреже. За потребе Анализе су коришћени подаци који се односе на дан 31.12. 2023.године.

Табела 1.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја по здравственим установама из Плана мреже у односу на стање опреме, на дан 31.12.2023.године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног интереса			
	УКУПНО	у функцији	ван функције	непознато
Апотекарска установа Бор	0	0	0	0
ДЗ Бор	72	57	15	0
ДЗ Мајданпек	80	70	10	0
ОБ Бор	206	199	7	0
ОБ Мајданпек	76	55	21	0
ЗЦ Кладово	153	145	5	3
ЗЦ Неготин	173	134	39	0
УКУПНО	760	660	97	3

Извор података: Севис јавног здравља

Апотекарска установа Бор нема јединице медицинске опреме од националног значаја.

На дан 31.12.2023.године, у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Бор, од укупно 760 јединица медицинске опреме од националног значаја, 12,76% су ван функције (97 јединица), а за 0,39% (3 јединица опреме) је непознато. Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције имају: ОБ Мајданпек (21 јединица са уделом од 27,63%), ЗЦ Неготин (39 јединица са уделом од 22,54%), ДЗ Бор (15 јединица са уделом од 20,83%), а најмањи ЗЦ Кладово (5 јединица са уделом од 3,27%).

Овако велики удео јединица медицинске опреме које су ван употребе указује на чињеницу да током протеклог периода нису благовремено замењене или враћене у функцију.

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ОПРЕМЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА БОР ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2023.ГОДИНЕ

За потребе израде компаративне анализе коришћени су подаци о броју јединица медицинске опреме од националног значаја на дан 31.12.2023. године и предходне четири године

Дом здравља Бор

Табела 2.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Бор у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	56	59	59	59	57
	ван функције	15	14	14	14	15
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Бор	УКУПНО	71	73	73	73	72

Извор података: Севис јавног здравља

На дан 31.12.2023.године Дом здравља Бор има једну јединицу опреме мање у укупном броју јединица медицинске опреме од националног значаја у односу на период од 2020. до 2022.године, а за 1 више у односу на 2019.годину (Табела 2).

Укупан број јединица опреме које су ван функције је већи за 1, а једнак броју у 2019. години, када је износио 15 (Табела 2).

Са друге стране, број медицинске опреме од националног значаја у функцији је мањи за две (57) у односу на период од 2020.до 2022. године, а већи за 1 у односу на 2019.годину (56), (Табела 2).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је већи у односу на период од 2020. до 2022. године и износи 20,8% (Табела 2).

Дом здравља Мајданпек

Табела 4.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Мајданпек у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	64	64	63	63	70
	ван функције	10	10	10	10	10
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Мајданпек	УКУПНО	74	74	73	73	80

Извор података: Севис јавног здравља

Дом здравља Мајданпек у 2023.години, има највећи број јединица медицинске опреме од националног значаја у посматраном периоду (80). Повећање броја јединица медицинске опреме је условљено повећањем јединица медицинске опреме од националног значаја која је у функцији (Табела 4).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја које су ван функције је константан и износи 10 јединица (Табела 4).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је најмањи (12,50%) у 2023., а највећи у 2022. и 2021. години од 13,70% (Табела 4).

Општа болница Бор

Табела 6.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Бор у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	166	160	183	178	199
	ван функције	4	8	14	11	7
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Бор	УКУПНО	170	168	197	189	206

Извор података: Севис јавног здравља

На дан 31.12.2023.године, Општа болница Бор има повећање укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја за 17, у односу на 2022.годину. У посматраном петогодишњем периоду, укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја је у сталном колебању (Табела 6).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у сталном колебању у посматраном петогодишњем периоду, а највећи је у 2023. години, са повећањем броја за 21 јединицу опреме у односу на 2022. годину (Табела 6).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у порасту до 2021. и креће се од 2,35% 2019.године са 4 јединице до 7,11% са 14 јединица у 2021. години. Од 2022. године удео опреме ван функције опада и у 2023. години износи 3,40% (Табела 6).

Општа болница Мајданпек

Табела 7.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Мајданпек у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	38	37	38	51	52
	ван функције	16	15	15	15	21
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Мајданпек	УКУПНО	54	52	53	66	73

Извор података: Севис јавног здравља

Општа болница Мајданпек, на дан 31.12.2023. године, бележи повећање укупног броја медицинске опреме од националног значаја у односу на посматрани период, за 21 јединицу у односу на 2020. када је био најмањи, а за 7 јединица у односу на 2022.годину, условљено порастом укупног броја јединица медицинске опреме ван функције, али и занављањем медицинске опреме од 2022. године.

У посматраном периоду је удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме највећи у 2019., са 29,63%, када почиње смањење до 22,73% у 2022.години и у 2023. години износи 27,63% (Табела 7).

Здравствени центар Кладово

Табела 5.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Здравственог центра Кладово у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	112	111	125	125	145
	ван функције	5	4	5	5	5
	непознато	0	0	0	0	3
ОБ Кладово	УКУПНО	117	115	130	130	153

Извор података: Севис јавног здравља

У Здравственом центру Кладово, укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у посматраном периоду бележи пораст од 2021. године, и то занављањем опреме која је у функцији. Најмањи број јединица медицинске опреме од националног значаја био је 2020.године (115 јединица), а највећи 2023.године, укупно 153 јединице (Табела 5).

Највећи број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је 2023.године (145), а најмањи 2020.године 111 јединице (Табела 5).

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је (5), осим у 2020. када је износио 4, а непознато стање опреме је за три јединице у 2023. години.

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је променљив, највећи 2019. године са уделом од 4,27%, најмањи 2023.године са уделом од 3,27% (Табела 5).

Здравствени центар Неготин

Табела 8.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Здравственог центра Неготин у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	125	127	131	131	134
	ван функције	39	38	38	38	39
	непознато	0	0	0	0	0
ЗЦ Неготин	УКУПНО	164	165	169	169	173

Извор података: Севис јавног здравља

На дан 31.12.2023.године, Здравствени центар Неготин има 173 јединице медицинске опреме од националног значаја и бележи константан пораст укупног броја јединица у посматраном периоду. Пораст укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја је условљен порастом укупног броја медицинске опреме од националног значаја у функцији (Табела 8).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у опадању, и то од 2019.године 23,8% до 2022.године, са благим порастом у 2023.години 22,54% (Табела 8).

ОКРУГ БОР

Табела 9.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја здравствених установа из Плана мреже у односу на стање опреме, за период од 2019. до 2023. године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2019	2020	2021	2022	2023
	у функцији	561	558	599	607	660
	ван функције	89	89	96	93	97
	непознато	0		0	0	3
УКУПНО	УКУПНО	650	647	695	700	760

Извор података: Севис јавног здравља

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Бор је у посматраном периоду опадао до 2020. године, а од 2021. године је у порасту и на дан 31.12.2023.године већи за 60 у односу на 2022.годину и износи 760 јединица опреме. Пораст опреме у посматраном периоду је настао углавном занављањем опреме.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у опадању до 2020.године, када је био најмањи (558), а за 102 јединице опреме већи у 2023. години када је износио 660 јединица опреме.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је у порасту са највећим бројем јединица у 2023. години, и са најмањим уделом од 12,76% у укупном броју, а за 3 јединице опреме (0,39%) је непознато стање опреме. Највећи удео удео медицинске опреме од националног интереса ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је 13,81% у 2021. години (Табела 9).

Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Општа болница Мајданпек; са кретањем вредности удела између 29,63% 2019.године (16 јединица) и 22,73% (15 јединица) 2022.године
- Здравствени центар Неготин; са кретањем вредности удела између 23,78% (39 јединица) 2019.године и 22,49% у 2021 и 2022.години (38 јединица),
- Дома здравља Бор; са кретањем вредности удела између 21,13% (15 јединица) 2019.године и 19,18% од 2020. до 2022.године (14 јединица) и
- Дом здравља Мајданпек; са кретањем вредности удела између 13,70% 2022. и 2021. године и 12,50% у 2023.години (10 јединица током целог периода посматрања).

Најмањи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Здравствени центар Кладово; са кретањем вредности удела између 3,27% (5 јединица) 2023.године и 4,27% 2019.године (5 јединица) и
- Општа болница Бор; са кретањем вредности удела између 2,35% (4 јединице) 2019. године и 7,11% 2021.године (14 јединица).

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Проблеми у раду

Повремени проблеми у раду настају када здравствене установе мењају особу одговорну за унос или измене података о опреми, или не унесу благовремено промене у вези медицинске опреме од националног интереса. Постоје нелогичности у подацима (нпр. датум попуњавања упитника је скорији од датума промене стања) које треба избећи.

2. Предлог мера

2.1. Пожељно је ускладити методологију са софтверским решењима како би се избегле евентуалне нелогичности. Пожељно је одредити датум пресека стања медицинске опреме. На овај начин би се превазишли сви недостаци у досадашњем раду и добили сви потребни подаци за свакодневни рад здравствене установе и за планирање за наредни период. Такође су ови подаци неопходни и за израду планова набавке опреме на републичком нивоу.

2.2. Свака здравствена установа из Плана мреже мора имати дугорочни план развоја здравствене установе, који мора да садржи и план набавке медицинске опреме. План набавке медицинске опреме мора да садржи дугорочне смернице развоја здравствене установе, као и краткорочне планове, усклађене са годинама старости медицинске опреме и обезбеђивање нове опреме, како би се благовремено заменила медицинска опрема која је ван употребе. Значајно је и благовремено обезбеђивање савремене медицинске опреме која би пратила развој здравствене установе и проширење делатности здравствене установе у складу са законом и подзаконским актима и са препознатим потребама становништва за здравственом заштитом.

Начелник Центра

Др Јасмина Радосављевић

Директор Завода

Слађана Ристић